



---

## SPREJETA BESEDILA

---

### P9\_TA(2023)0328

#### **Regulaciji prostitucije v EU ter njene čezmejne posledice in vpliv na enakost spolov in pravice žensk**

**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2023 o regulaciji prostitucije v EU ter njenih čezmejnih posledicah in vplivu na enakost spolov in pravice žensk (2022/2139(INI))**

*Evropski parlament,*

- ob upoštevanju člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije in svoje zaveze, da bo spodbujal enakost spolov v vseh dejavnostih Unije,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija), zlasti njenih členov 1 in 4,
- ob upoštevanju člena 6 Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979, katere cilj je odpraviti vse oblike trgovine z ženskami in njihovega izkoriščanja v prostituciji,
- ob upoštevanju členov 4 in 5 Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948,
- ob upoštevanju konvencije Združenih narodov za preprečevanje in odpravljanje trgovine z osebami in izkoriščanja prostituiranja drugih iz leta 1949,
- ob upoštevanju Palermskega protokola iz leta 2000 za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in ji je priložen,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu<sup>1</sup>,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. aprila 2021 o strategiji EU za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2021–2025 (COM(2021)0171),

---

<sup>1</sup> UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

- ob upoštevanju Direktive 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ<sup>1</sup> (direktiva o preprečevanju trgovine z ljudmi),
- ob upoštevanju predloga Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev (COM(2022)0732),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. februarja 2014 o spolnem izkoriščanju in prostituciji ter njenem vplivu na enakost spolov<sup>2</sup>,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. februarja 2021 o izvajanju Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev<sup>3</sup>,
- ob upoštevanju splošnega priporočila št. 33 (2015) z dne 3. avgusta 2015 o dostopu žensk do pravnega varstva, ki ga je sprejel Odbor za odpravo vseh oblik diskriminacije žensk,
- ob upoštevanju splošnega priporočila št. 37 (2018) z dne 13. marca 2018 o razsežnostih zmanjševanja tveganja nesreč, povezanih s spolom, v spreminjajočem se podnebjju, ki ga je sprejel Odbor za odpravo vseh oblik diskriminacije žensk,
- ob upoštevanju poročila posebnega poročevalca o nasilju nad ženskami, njegovih vzrokih in posledicah z dne 19. februarja 2000 o trgovini z ženskami, migracijah žensk in nasilju nad ženskami,
- ob upoštevanju dela posebnega poročevalca OZN o trgovini z ljudmi, zlasti ženskami in otroki,
- ob upoštevanju dela posebnega poročevalca OZN o pravici do zdravja,
- ob upoštevanju globalne strategije OZN za aids za obdobje 2021–2026,
- ob upoštevanju publikacije Urada visokega komisarja OZN za človekove pravice z dne 20. maja 2002 z naslovom *Recommended Principles and Guidelines on Human Rights and Human Trafficking* (Priporočena načela in smernice o človekovih pravicah in trgovini z ljudmi),
- ob upoštevanju poročila Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) z dne 10. junija 2021 z naslovom *Discouraging the demand that fosters trafficking for the purpose of sexual exploitation* (Zmanjševanje povpraševanja, ki spodbuja trgovino z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja),
- ob upoštevanju splošnega priporočila št. 38 (2020) z dne 20. novembra 2020 o trgovini z ženskami in dekleti v okviru globalnih migracij, ki ga je sprejel Odbor za odpravo vseh oblik diskriminacije žensk,

---

<sup>1</sup> UL L 101, 15.4.2011, str. 1.

<sup>2</sup> UL C 285, 29.8.2017, str. 78.

<sup>3</sup> UL C 465, 17.11.2021, str. 30.

- ob upoštevanju poročila Sveta Evrope z dne 12. aprila 2021 z naslovom *Second General Report on GREVIO's Activities* (Drugo splošno poročilo o dejavnostih Skupine strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (GREVIO)),
  - ob upoštevanju poročila Sveta Evrope iz oktobra 2022 z naslovom *Impact of COVID-19 on Women's Access to Justice* (Vpliv covid-19 na dostop žensk do pravnega varstva),
  - ob upoštevanju resolucije Sveta Evrope z dne 8. aprila 2014 z naslovom *Prostitution, trafficking and modern slavery in Europe* (Prostitucija, trgovina z ljudmi in sodobno suženjstvo v Evropi),
  - ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropske unije v zadevi C-268/99<sup>1</sup>,
  - ob upoštevanju tekočih sporočenih zadev 63664/19, 64450/19, 24387/20 in drugih Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 12. aprila 2021,
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A9-0240/2023),
- A. ker se Organizacija združenih narodov in EU strinjata glede izrazov prostitucija in osebe/ženske v prostituciji; ker je prostitucija kupovanje spolnega akta, ki se lahko opredeli kot nagovarjanje, sprejemanje ali pridobivanje spolnega akta od osebe, ki je v situaciji prostitucije, v zameno za plačilo, obljubo plačila, koristi v naravi ali obljubo take koristi; ker se s tem poročilom priznava, da nekatere osebe v prostituciji govorijo o sebi kot o „spolnih delavcih“ in da se ta izraz uporablja v nekaterih mednarodnih organizacijah; ker je to samoopis nekaterih oseb, ki se ukvarjajo s prostitucijo in jo imajo za svojo poklicno zaposlitev, toda predstavljajo le manjšino oseb v prostituciji, četudi so dobro organizirane in prepoznavne v širši javnosti<sup>2, 3</sup>; ker se s tem poročilom izpostavlja pomen pravice vsake osebe do samoopredelitve v zvezi s tem, ker so v tem poročilu vendarle namenoma in izključno uporabljeni nevtralni izrazi, in sicer osebe in zlasti ženske v prostituciji, kajti ne želimo idealizirati resničnosti prostitucije ali prikrivati nasilja, zlorab in izkoriščanja, ki jih doživlja velika večina oseb, zlasti žensk in deklet v prostituciji; ker želimo spoštovati veliko večino oseb v prostituciji, ki prostitucije ne štejejo za normalno delo ali karierno priložnost, ki bi zapustile spolno industrijo, če bi lahko, in ki prostitucijo dojemajo kot obliko nasilja; ker se s tem, ko se v tem poročilu uporabljata izraza prostitucija in ženske/osebe v prostituciji, nikogar ne želi diskriminirati, stigmatizirati ali ponižati; ker to ubesedenje ne bi smelo pomeniti kaznivosti ali moralnosti;
- B. ker je za spoštovanje telesne integritete in osebne avtonomije, jamstvo zasebnosti ter varovanje človekovih pravic žensk in njihovega dostojanstva v širši družbi bistveno to, da se zagotovijo pravice vseh posameznikov; ker je treba v središče politik držav članic in EU postaviti zagotavljanje enakosti in spoštovanje pravic ljudi, vključno s pravico do odločanja o lastnem telesu, dostopa do zdravstvenega varstva in življenja brez

<sup>1</sup> Sodba z dne 20. novembra 2001, Aldona Malgorzata Jany in drugi/Staatssecretaris van Justitie, C-268/99, ECLI:EU:C:2001:616.

<sup>2</sup> O'Connor, M., *The Sex Economy* (Ekonomija seksa), Agenda Publishing, 2018.

<sup>3</sup> Evropski ženski lobi, „Her Future is Equal Briefing Paper“ (Njena prihodnost je enaka dokumentu z brifinga), 5. oktober 2021.

diskriminacije, prisile in nasilja, pa tudi brez spolnega nasilja;

- C. ker mora spolnost temeljiti na privolitvi, do katere lahko pride le svobodno in prostovoljno ter je ni mogoče nadomestiti z izmenjavo denarja; ker prostitucija intimna dejanja zreducira na določeno denarno vrednost; ker je spolno izkoriščanje s prostitucijo drugih hudo kršenje pravic žensk in njihovega dostojanstva ter nakazuje, da je za določen znesek mogoče kupiti tako osebo kot njeno privolitev v spolno aktivnost;
- D. ker se z zdravimi pristopi k spolnosti, ki temeljijo na vzajemnem spoštovanju, krepi spolno in reproduktivno zdravje;
- E. ker prostitucija obstaja v sistemu, v katerem si različni akterji, in sicer zvodniki in ostali, vzajemno prizadevajo za čim večji dobiček od prostitucije, kupci spolnih storitev pa ustvarjajo povpraševanje;
- F. ker je v preambuli konvencije OZN o preprečevanju in odpravljanju trgovine z osebami in izkoriščanja prostitutiranja drugih zapisano, da sta prostitucija in spremljajoče zlo, ki ga predstavlja trgovina z ljudmi z namenom prostitucije, nezdržljiva z dostojanstvom in vrednostjo človeške osebe;
- G. ker je ulična prostitucija okolje, ki ženskam ne zagotavlja humanih pogojev;
- H. ker različne študije<sup>1, 2</sup> kažejo, da se ženske v prostituciji soočajo z več hudimi kršitvami človekovih pravic, nasiljem in izkoriščanjem kot ženske nasploh, pri čemer so izpostavljene visokim stopnjam nasilja na podlagi spola ter psihološkega, fizičnega in spolnega nasilja; ker ženske v prostituciji poročajo o travmah, primerljivih z žrtvami mučenja, veliko pa jih je bilo posiljenih, odkar so se začele ukvarjati s prostitucijo<sup>3, 4, 5</sup>; ker v nekaterih primerih doživljajo tudi institucionalno zlorabo in nadaljnje izkoriščanje; ker so lahko storilci poleg nasilnih kupcev in izkoriščevalskih tretjih oseb, kot so zvodniki, občasno tudi organi kazenskega pregona<sup>6, 7</sup>; ker so kazniva dejanja

---

<sup>1</sup> Urad OZN za droge in kriminal, „Global Study on Homicide – Gender-related killing of women and girls“ (Globalna študija o umorih – ubijanje žensk in deklet zaradi spola), 2019.

<sup>2</sup> Zvezno ministrstvo za družino, starejše, ženske in mladino, „Health, Well-Being and Personal Safety of Women in Germany – A Representative Study of Violence against Women in Germany“ (Zdravje, dobro počutje in osebna varnost žensk v Nemčiji – reprezentativna študija o nasilju nad ženskami v Nemčiji), 2004.

<sup>3</sup> Fundacija Scelles, „La prévalence de l'état de stress post-traumatique chez les personnes prostituées“ (Razširjenost posttravmatske stresne motnje med prostitutkami), 1. marec 2019.

<sup>4</sup> Farley, M., „Prostitution is Sexual Violence“ (Prostitucija je spolno nasilje), *Psychiatric Times*, 1. oktober 2004.

<sup>5</sup> Zuger, A., „Many Prostitutes Suffer Combat Disorder, Study Finds“ (Številne prostitutke trpijo za bojno posttravmatsko stresno motnjo, ugotovitve študije), *New York Times*, 18. avgust 1998.

<sup>6</sup> Organizacija Amnesty International, „Body politics: a primer on criminalization of sexuality and reproduction“ (Politika telesa: uvod v kriminalizacijo spolnosti in reprodukcije), 12. marec 2018, str. 54.

<sup>7</sup> Globalna mreža projektov na področju spolnega dela, „Sex Workers' Lack of Access to Justice“ (Spolni delavci ne dobijo zadostnega pravnega varstva), 2020, str. 6–11 in str. 13.

zoper njih premalo prijavljena, premalo raziskana in nekaznovana;

- I. ker pornografska industrija in spletno komercialno izkoriščanje z jasnim prikazovanjem nesimuliranih spolnih praks banalizirata in utrjujeta spolno nasilje nad ženskami in dekleti, pri čemer poglobljenje ženskih teles in škodljivi spolni stereotipi prav tako vplivajo na prostitucijo;
- J. ker so osebe in zlasti ženske v prostituciji tradicionalno marginalizirane in de facto kriminalizirane, je pomembno, da se uporabi pristop, ki temelji na spoštovanju človekovih pravic<sup>1</sup>, ob upoštevanju dejstva, da se osebe v prostituciji pogosto ne zavedajo svojih pravic, ker jim pravno varstvo običajno onemogočajo diskriminacijski stereotipi in stigmatizacija, saj so v ranljivem položaju; ker domneva o kaznivosti oseb v prostituciji in diskriminacijska obravnava pomenita, da osebe v prostituciji pogosto zadržano prijavljajo primere zlorabe in nasilja oblastem ali iščejo pravno varstvo, saj se bojijo, da bodo prezrte, da ne bodo prejele podpore ali da bodo kaznovane, pridržane ali izgnane<sup>2</sup> ali da bodo same postale predmet kazenske preiskave<sup>3</sup>; ker je zato v vseh državah članicah nujno potrebno redno usposabljanje izvršilnih organov, da bi zagotovili pošteno in spoštljivo obravnavo oseb, zlasti žensk in oseb LGBTIQ+, ki so v prostituciji;
- K. ker je dostop do zdravstvenih storitev, tudi do spolnega in reproduktivnega zdravja, bistvenega pomena za to, da osebe v prostituciji ohranijo svoje zdravje; ker je v nekaterih državah članicah, na primer na Poljskem, dostop do teh zdravstvenih storitev močno omejen, kar povzroča nepotreben stres in tesnobo ter škoduje zdravju tistih, ki zdravstvo potrebujejo; ker bi po nekaterih študijah<sup>4</sup> lahko v naslednjem desetletju zmanjšali število okužb z virusom HIV za 33 do 46 %, če bi dekriminalizirali osebe v prostituciji; ker kriminalizacija oseb, zlasti žensk, v prostituciji zmanjšuje uporabo kondomov, kar vodi do večjega števila spolno prenosljivih okužb in boleznih; ker v EU ni enakega dostopa do preventivnih zdravil proti virusu HIV, kot so zdravila PrEP in/ali PEP; ker je pri ženskah in osebah LGBTIQ+ v prostituciji, ki so bile izpostavljene represivnim policijskim ukrepom, trikrat večja verjetnost, da bodo doživele spolno ali fizično nasilje, in dvakrat večja verjetnost, da se okužijo z virusom HIV<sup>5</sup>;
- L. ker se prostitucija vse bolj seli v virtualni prostor, ne glede na veljavno zakonodajo; ker se to ne nanaša le na novačenja in iniciacijo, temveč tudi na način, kako poteka sam spolni akt; ker ima prostitucija v virtualnem prostoru enake škodljive učinke na ženske v prostituciji kot v resničnem življenju, čeprav lahko v nekaterih primerih fizična

---

<sup>1</sup> Člen 2 Pogodbe o Evropski uniji.

<sup>2</sup> Svet Evrope, „Impact of COVID-19 on Women's Access to Justice“ (Vpliv covida-19 na dostop žensk do pravnega varstva), 2022.

<sup>3</sup> Globalna mreža projektov na področju spolnega dela, „Sex Workers' Lack of Access to Justice“ (Spolni delavci ne dobijo zadostnega pravnega varstva), 2020, in poročilo Sveta Evrope z naslovom „The impact of COVID-19 on women's access to justice“ (Vpliv covida-19 na dostop žensk do pravnega varstva), str. 68.

<sup>4</sup> Wong, S., „Decriminalising sex work would cut HIV infections by a third“ (Dekriminalizacija spolnega dela bi zmanjšala število okužb z virusom HIV za tretjino), *Imperial College London*, 24. julij 2014.

<sup>5</sup> Platt, L. in drugi, „Associations between sex work laws and sex workers' health: a systematic review and meta-analysis of quantitative and qualitative studies“ (Povezave med zakoni o spolnem delu in zdravjem spolnih delavcev: sistematični pregled in metaanaliza kvantitativnih in kvalitativnih študij), *PLOS Medicine*, zv. 15, št. 12, 2018.

razdalja pripomore k manjši izpostavljenosti nekaterim oblikam nasilja; ker se zaradi novih digitalnih tehnologij in orodij druge in tretje izkoriščevalske osebe, kot so kupci, trgovci z ljudmi in zvodniki, lažje ostanejo anonimni, to pa otežuje kazenski pregon; ker se je treba z regulativnimi ukrepi osredotočiti zlasti na spletno oglaševanje in omogočanje stikov, da bi učinkovito preprečili okoriščanje s prostitucijo drugih oseb, kot je poudarjeno tudi v predlogu Komisije za revizijo direktive o preprečevanju trgovine z ljudmi, v katerem je izrecno omenjena potreba po odločnejšem boju proti trgovini z ljudmi, ki jo omogočajo informacijske in komunikacijske tehnologije, med katerimi so tudi internet in družbeni mediji;

- M. ker se ljudje zaradi številnih dejavnikov odločajo za prostitucijo in v tej dejavnosti tudi ostajajo, zlasti zaradi revščine, ki je posledica socialnih krivic in izključenosti, neenakosti, omejenih zaposlitvenih ali podjetniških možnosti, odvisnosti od drog, strukturnega nasilja in presečne diskriminacije, nezadostnih priložnosti za varno in zakonito migracijo, pomanjkljivih politik vključevanja ter izobraževalnih, socialnih in delovnih politik, drugih socialnih in ekonomskih pogojev ter omejenih možnosti preživljanja, kar vse vpliva na zaostrovanje situacij žensk in nižanje njihovega družbenega statusa, zaradi česar ne najdejo drugih alternativ in tako vstopijo v prostitucijo;
- N. ker so ženske in otroci, ki živijo v revščini in jih je prizadela strukturna in medsektorska diskriminacija, najbolj izpostavljeni spolnemu izkoriščanju v obliki prostitucije in suženjstva, pa tudi privabljanje otrok za spolne namene, metodi „zapeljivalca“ in ujetosti v kriminalnih (zvodniških) mrežah; ker se zasvojenost z drogami med drugim pogosto uporablja kot sredstvo za privabljanje in uvajanje žrtev v prostitucijo; ker se z obstoječimi politikami in zakoni še niso odpravili glavni vzroki, pa tudi ne stigmatizacija in diskriminacija, s katerima se soočajo osebe, zlasti ženske, v prostituciji;
- O. ker so zaščitene skupine, kot so otroci, mladi, duševno in telesno prizadete osebe ter pripadniki manjšin, izpostavljene kumulativnemu izkoriščanju v obliki spolnih zlorab, spolnega nadlegovanja in posilstev;
- P. ker je prekarnost stalnica na trgu dela EU, naklonjena kopičenju dobička velikih gospodarskih skupin, in ker predvsem prizadene ženske, ki so diskriminirane pri višini plač, pogosteje delajo s krajšim delovnim časom in zato prejemajo nižje plače, imajo slabši dostop do socialne zaščite in manjše možnosti za ekonomsko neodvisnost;
- Q. ker predsodki in stereotipi ženskam preprečujejo, da bi sledile svojim ambicijam in jih uresničevale, zato ostajajo v ozadju in živijo v revščini povsem neupravičeno;
- R. ker je treba te vzroke nujno in temeljito obravnavati, da bi odpravili okoliščine in ovire, zaradi katerih ni alternativ prostituciji; ker morajo ti ukrepi slediti celostnemu pristopu, katerega cilj je doseči družbo enakosti spolov s poudarkom na izobraževalni, socialni, delovni in migracijski politiki, da bi zmanjšali ranljivost in s tem dovezetnost za izkoriščanje ali odločitve, ki so sprejete zaradi pomanjkanja alternativ; ker mora EU podpirati tudi sosednje države in države, ki niso članice EU, da bodo lahko povečale finančna sredstva za socialno podporo in storitve za potencialne žrtve trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja, vključno z izobraževalno, psihološko in socialno podporo strokovnjakov, ter uvedle specializirane storitve za popolno socialno in ekonomsko vključevanje žensk in deklet v ranljivih položajih, da bi jih zaščitile pred tveganjem

spolnega izkoriščanja;

- S. ker je vse bolj razširjen pojav bogatih starejših moških, ki si plačujejo mlajše ljubimce, zaskrbljujoč in še posebej razširjen na krajih, kot so univerze, pa tudi v družbenih omrežjih in na spletu; ker gre za oglaševanje prostitucije med študenti, zlasti mladimi ženskami, in spolno izkoriščanje mladoletnikov s strani premožnejših in vplivnih moških; ker so morale oblasti ukrepati, da bi zmanjšale razširjenost te prakse; ker bi morali mladostnike temeljito obveščati in izobraževati o metodah, ki jih kriminalci uporabljajo za navezovanje stikov, da bi bili o tej taktiki bolj obveščeni, bolj pozorni in previdni, pa tudi o taktikah „zapeljevalca“, navezovanju spletnih stikov in poznejši ujetosti;
- T. ker nizozemska tožilstva ocenjujejo, da je od približno 30.000 oseb v prostituciji na Nizozemskem do 70 % takih, ki so bile v prostitucijo prisiljene z nasiljem ali pa jih je vanjo zvalil „zapeljevalec“;
- U. ker bi večina žensk želela opustiti prostitucijo<sup>1</sup>; ker ni visokokakovostnih, lahko dostopnih in zadostno financiranih programov za izhod iz prostitucije s celostnim pristopom, zaradi česar se tisti, ki želijo prostitucijo zapustiti, ne morejo odločiti, da bi to storili<sup>2</sup>; ker si je treba prizadevati za sprejetje in izvajanje izhodnih programov, ki bi obsegali celovito oskrbo in podporo, da bi osebam v prostituciji pomagali premagati težave in jim olajšali dostop do varne in stabilne zaposlitve;
- V. ker je opustitev prostitucije pogosto težak in dolgotrajen proces, ki zahteva celovito socialno-ekonomsko podporo, vključno z zadostnimi proračunskimi sredstvi in individualnim svetovanjem ter upoštevanjem različnih spodbujevalnih in zaviralnih dejavnikov, da bi zagotovili v potrebe usmerjene podporne programe in da bi ti programi uspešno dosegli osebe, ki želijo prostitucijo opustiti; ker so socialni odnosi v skupnosti in med posamezniki pomembni za spodbujanje izstopnih poti iz prostitucije; ker bi morale države članice spodbujati programe za preprečevanje prostitucije, izstopne poti, izhodne programe in programe vključevanja ter obsežne in poglobljene izobraževalne programe o trgovini z ljudmi, spolnem izkoriščanju, prostituciji ter o soglasju/privolitvi, tako v šolah kot v širši družbi, zlasti v državi ali državah izvora osebe v prostituciji; ker bi bilo treba v te programe vključiti varno nastanitev, varno oskrbo, ustrezno zdravniško oskrbo, psihološko pomoč (travmatološko terapijo), možnosti izobraževanja/usposabljanja, podporo pri vključevanju v širše gospodarstvo in specializirano pomoč za ženske z odvisnostmi in ženske z otroki; ker je EU vzpostavila več programov financiranja za podporo tega pomembnega dela in bi morale države članice izkoristiti te programe, ki so jim na voljo;
- W. ker je Ursula von der Leyen že izjavila, da prostitucija ni poklic kot vsak drug in da bi moral biti cilj vedno izhod iz nje;

---

<sup>1</sup> Farley, M. in drugi, „Prostitution and Trafficking in 9 Countries: Update on Violence and Posttraumatic Stress Disorder“ (Prostitucija in trgovina z ljudmi v devetih državah: najnovejše ugotovitve o nasilju in posttravmatski stresni motnji), *Journal of Trauma Practice*, zv. 2, št. 3–4, 2003.

<sup>2</sup> Dunphy, L., „Report finds 90% of sex workers want to leave trade but resources are not there to help them“ (Po podatkih iz poročila si 90 % spolnih delavk želi zapustiti trgovino, toda sredstev, ki bi jim pomagala, ni na voljo), *Irish Examiner*, 29. januar 2020.

- X. ker sta prostitucija in trgovina z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja tesno povezani; ker je trgovina z ljudmi opredeljena kot novačenje, prevoz, premestitev, dajanje zatočišča ali sprejemanje oseb z uporabo grožnje, sile, goljufije, prevare, ugrabitve, zlorabe moči in ranljivosti ali z drugimi oblikami prisile z namenom izkoriščanja za dobiček; ker je trgovina z ljudmi problem številnih domen in področij<sup>1</sup>, vendar, kot je poudarjeno v poročilu Komisije o napredku v boju proti njej<sup>2</sup>, trgovina z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja ostaja daleč najbolj razširjena oblika v EU, kjer je takšnih žrtev kar 51 %<sup>3</sup>; ker po podatkih OVSE trgovina z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja samo na leto ustvari skoraj 100 milijard ameriških dolarjev<sup>4</sup>, kar v glavnem predstavlja denar, ki ga moški plačujejo za spolne odnose z ženskami, ki so postale žrtve trgovine z ljudmi; ker člen 2 direktive o preprečevanju trgovine z ljudmi določa, da se soglasje žrtve trgovine z ljudmi o nameravanem ali dejanskem izkoriščanju ne upošteva, če je pridobljeno z dajanjem ali prejemanjem plačil ali koristi; ker so žrtve trgovine z ljudmi lahko vseh spolov, starosti in iz različnih okolij in ker trgovina z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja nesorazmerno močno prizadene ženske, dekleta in marginalizirane skupine v državah članicah EU in po svetu; ker trgovci z ljudmi pogosto uporabljajo nasilje, goljufive agencije za zaposlovanje in lažne obljube o izobraževanju ali zaposlitvi, da bi prevarali in prisilili svoje žrtve in tako iztržili dobiček z zelo razvito in dobro financirano kriminalno mrežo;
- Y. ker so žrtve trgovine z ljudmi za spolno izkoriščanje v EU večinoma iz drugih držav članic EU, čeprav veliko žrtev prihaja tudi iz jugovzhodne Azije in Latinske Amerike; ker obstajajo močne povezave med prostitucijo in pornografijo ter organiziranim kriminalom, kot so trgovina z otroki, spolno izkoriščanje mladoletnikov in spolna zloraba otrok<sup>5, 6</sup>; ker je za zaščito žensk in deklet pred trgovino z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja ter za to, da se konča praksa nekaznovanja storilcev, potreben celosten pristop;

---

<sup>1</sup> „Večina identificiranih žrtev trgovine z ljudmi kot delovne sile so moški, in sicer v različnih sektorjih, kot so kmetijstvo, gradbeništvo, gostinstvo in ribištvo. Ženske so tudi žrtve trgovine z ljudmi zaradi izkoriščanja delovne sile, pogosto v bolj izoliranem okolju gospodinjanskega dela in oskrbe.“ (Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (GRETA), „Human trafficking for the purpose of labour exploitation – Thematic Chapter of the 7th General Report on GRETA’s Activities“ (Trgovina z ljudmi z namenom delovnega izkoriščanja – tematsko poglavje sedmega splošnega poročila o dejavnostih skupine GRETA), Svet Evrope, 2019, str. 6.).

<sup>2</sup> Poročilo Komisije z dne 19. decembra 2022 o napredku v boju proti trgovini z ljudmi (četrto poročilo) (COM(2022)0736).

<sup>3</sup> Preostalih 49 % se razdeli med primere trgovine z ljudmi za druge namene, pri čemer je njihov delež precej nižji, zato je spolno izkoriščanje daleč največja kategorija, čeprav predstavlja „le“ 51 %.

<sup>4</sup> Urad posebnega predstavnika in koordinatorja OVSE za boj proti trgovini z ljudmi, „Discouraging the demand that fosters trafficking for the purpose of sexual exploitation“ (Zmanjševanje povpraševanja, ki spodbuja trgovino z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja), Dunaj, 2021.

<sup>5</sup> Europol, „Situation Report – Trafficking in human beings in the EU“ (Poročilo o stanju – Trgovina z ljudmi v EU), Haag, 2016, str. 12, 14 in 22–23.

<sup>6</sup> Poročilo Komisije z dne 20. oktobra 2020 z naslovom Tretje poročilo o napredku v boju proti trgovini z ljudmi (2020) v skladu s členom 20 Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev (COM(2020)0661).



- Z. ker poročilo nemškega zveznega kriminalističnega urada razkriva, da je v Nemčiji več kot polovica primerov trgovine z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja v kazenskem postopku zaradi prijav tretjih oseb; ker je na koncu poročila navedeno, da se žrtve izkoriščanja le redko opredelijo kot žrtve in se pogosto vzdržijo prijave zaradi nezaupanja v oblasti in policijo;
- AA. ker trgovci z ljudmi izkoriščajo ranljive ženske na ozemljih Cipra, ki jih zaseda Turčija, ko jim obljubijo študentske vizume in vpis v študentsko evidenco, nato pa jih ob prihodu prisilijo v prostitucijo in jih podvržejo nečloveškim življenjskim razmeram; ker ciprska ozemlja, ki jih zaseda Turčija, služijo kot območje nekaznovanosti za trgovce z ljudmi, ki se ukvarjajo s prostitucijo;
- AB. ker dogodki, kot so mednarodni konflikti in gospodarske težave, močno vplivajo na trende trgovine z ljudmi<sup>1</sup>; ker so ženske in mladoletniki, ki so brez spremstva ali potujejo z neznanci, še posebej izpostavljeni trgovini z ljudmi zaradi spolnega izkoriščanja in zlorabe;
- AC. ker se prostitucija, njeno izkoriščanje<sup>2</sup> in trgovina z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja<sup>3</sup> v nekaterih regijah v Evropi še vedno povečujejo; ker so se po podatkih iz poročila<sup>4</sup> Urada OZN za droge in kriminal številke na svetovni ravni zmanjšale kot posledica omejitev in zapor zaradi covida-19; ker je bila trgovina z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja leta 2021 najpogostejša oblika trgovine z ljudmi v EU<sup>5</sup> in je resna oblika nasilja, ki prizadene predvsem ženske in dekleta; ker so prostitucija, njeno izkoriščanje in trgovina z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja spolno specifični, imajo globalno razsežnost in vplivajo na najbolj marginalizirane člane naših družb; ker je velika večina oseb, ki se ukvarjajo s prostitucijo, žensk in deklet, kupci spolnih storitev pa so večinoma moški<sup>6</sup>; ker v tem kontekstu prostitucija ni škodljiva le za ženske, ki se ukvarjajo s prostitucijo, ampak tudi dodatno povečuje neenakost med ženskami in moškimi; ker so torej prostitucija, njeno izkoriščanje in trgovina z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja vzrok in posledica neenakosti med spoloma ter vse večji svetoven problem s čezmejno razsežnostjo, ki od organov držav članic zahteva medsebojno sodelovanje, če ga želimo odpraviti; ker je treba pri oblikovanju politik zaščititi najranljivejše člane naše družbe; ker imajo vse države članice pravno obveznost, da odvrtačajo od trgovine z ljudmi in organiziranega kriminala ter ju

---

<sup>1</sup> Izvršna direktorica Agencije ZN za ženske Sima Bahous, „Statement: Crises drive an increase in human trafficking – Here’s how we stop it“ (Izjava: Krize spodbujajo porast trgovine z ljudmi – tu je načrt, kako jo ustaviti), Agencija OZN za ženske, 29. julij 2022.

<sup>2</sup> Fundacija Scelles, „Sexual Exploitation – New Challenges, New Answers“ (Spolno izkoriščanje – novi izzivi, novi odgovori), 2019.

<sup>3</sup> Čeprav je bilo spolno izkoriščanje leta 2020 še vedno prevladujoča oblika izkoriščanja, je doseglo najnižjo točko po letu 2008 (Eurostat, „Trafficking in human beings statistics“ (Statistični podatki o trgovini z ljudmi), januar 2023).

<sup>4</sup> Urad OZN za droge in kriminal, „Global Report on Trafficking in Persons 2022“ (Svetovno poročilo o trgovini z ljudmi 2022), 2023.

<sup>5</sup> Eurostat, „Victims of trafficking of human beings up 10% in 2021“ (Število žrtev trgovine z ljudmi v letu 2021 naraslo za 10 %), 9. februar 2023.

<sup>6</sup> Urad posebnega predstavnika in koordinatorja OVSE za boj proti trgovini z ljudmi, „Discouraging the demand that fosters trafficking for the purpose of sexual exploitation“ (Zmanjševanje povpraševanja, ki spodbuja trgovino z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja), Dunaj, 2021.

odpravljajo;

- AD. ker je glavni namen vseh zakonodajnih ukrepov v zvezi s prostitucijo v državah članicah zaščititi ženske in dekleta pred izkoriščanjem; ker se v državah članicah EU izvajajo raznoliki pravni sistemi in različni politični pristopi z različnimi modeli in pod modeli; ker med nacionalnimi zakonodajami o prostituciji v EU obstaja asimetrija; ker imajo različni ali pomanjkljivi regulativni ukrepi v zvezi s prostitucijo različne učinke, kar vpliva na družbeno razumevanje enakosti spolov ter pravic žensk in njihovega dostojanstva in na prenašanje sporočil in norm, tudi o nasilju nad ženskami; ker izvajanje sedanjih politik in zakonov ne obravnava v zadostni meri temeljnih vzrokov ali stigmatizacije, diskriminacije ali nasilja, s katerimi se soočajo osebe v prostituciji; ker je treba realno oceniti učinek vseh modelov, da bi ugotovili, kateri ukrepi in strategije, ki temeljijo na temeljnih pravicah, najbolje varujejo pravice žensk in spodbujajo enakost spolov; ker je zato treba zavrniti predpostavke preveč poenostavljene ideološke bitke in binarnega pristopa, ki razpravo polarizirajo na dva tabora, saj obstaja tveganje, da se spregledajo prednosti in slabosti nekaterih ukrepov in strategij;
- AE. ker ima prostitucija čezmejne posledice ter vpliva na pravice žensk in enakost spolov; ker zaradi premajhnega sodelovanja med državami članicami ukrepi, katerih cilj je preprečevanje nasilja in izkoriščanja oseb v prostituciji, doslej niso bili uspešni; ker bi bilo treba sisteme v obmejnih regijah bolje uskladiti, da bi se izognili nevarnim točkam; ker neuskkljenost zakonodaje o prostituciji v EU koristi trgovcem z ljudmi in mrežam organiziranega kriminala;
- AF. ker nordijski model/model enakosti, ki vključuje dekriminalizacijo osebe v prostituciji ob hkratni kriminalizaciji kupca, ni univerzalna rešitev za zmanjšanje povpraševanja, trgovine s spolnimi storitvami, nasilja ali izkoriščanja; ker pa dokazi iz Švedske in drugih držav kažejo, da se je ulična prostitucija po uvedbi nordijskega modela/modela enakosti zmanjšala za polovico<sup>1</sup>; ker se je povpraševanje po osebah v prostituciji na Švedskem med letoma 1995 in 2008 zmanjšalo s 13,6 % na 7,9 %, kar je bila posledica izvajanja nordijskega modela/modela enakosti<sup>2</sup>; ker tudi dokazi<sup>3</sup> iz Francije kažejo, da nordijski model/model enakosti vodi do pozitivnih rezultatov, saj je od leta 2016 več kot 800 oseb v prostituciji v tej državi izkoristilo izhodni program, pri čemer je 87,5 % oseb, ki so jih podprle francoske lokalne organizacije, do konca izvajanja izhodnega programa našlo stabilno zaposlitev; ker se je število kazenskih preiskav glede zvodništva in trgovine z ljudmi od leta 2016 povečalo za 54 %; ker je bilo skoraj 2,35 milijona EUR, zaplenjenih zvodnikom, vloženih v zaščito in rehabilitacijo žrtev prostitucije in trgovine z ljudmi; ker pa je nezadostno proračunsko financiranje izhodnih

---

<sup>1</sup> Crouch, D., „Swedish Prostitution law Targets Buyers, but Some Say It Hurts Sellers“ (Švedski zakon o prostituciji cilja proti kupcem, a nekateri pravijo, da škodi tudi prodajalcem), *New York Times*, 14. marec 2015.

<sup>2</sup> Claude, K., „Targeting the Sex Buyer – The Swedish Example: Stopping Prostitution and Trafficking Where It All Begins“ (Ciljanje na kupce spolnih storitev (švedski primer): ustaviti prostitucijo in trgovino z ljudmi tam, kjer se vse začne), Švedski inštitut, 2010.

<sup>3</sup> Generalni inšpektorat za socialne zadeve, „Evaluation de la loi du 13 avril 2016 visant à renforcer la lutte contre le système prostitutionnel et à accompagner les personnes prostituées“ (Ocena zakona z dne 13. aprila 2016 za okrepitev boja proti sistemu prostitucije in podporo prostitutkam), 2019.

programov stalen problem in ker je zato treba povečati financiranje, ki omogoča življenje brez prostitucije;

- AG. ker po podatkih Europol<sup>1</sup> obstajajo države članice, v katerih je prostitucija zakonita, zaradi česar trgovci z ljudmi veliko lažje izkoristijo pravno okolje za izkoriščanje svojih žrtev; ker trgovci z ljudmi pogosto uporabljajo zakonita podjetja za prikrivanje svojih izkoriščevalskih dejavnosti; ker se z legalizirano prostitucijo spodbuja trgovina z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja<sup>2</sup>; ker Europol v svojih poročilih ugotavlja, da se tam, kjer je prostitucija zakonita, trgovina z ljudmi in nasilje nad njenimi žrtvami in drugimi osebami v prostituciji desetkrat povečata, saj se storilci lahko skrivajo za zakonitimi strukturami; ker se z legalizacijo vseh vidikov prostitucije povečajo organizirani kriminal in korupcija, trgovina z ljudmi, zelo nasilni kriminal in korupcija; ker je povpraševanje po „spolnih storitvah“ ogromno in razširjeno, kupci pa ne morejo in/ali ne poskušajo videti prisile, ki osebe sili v prostitucijo; ker tega povpraševanja ni mogoče izpolniti brez žensk in deklet, ki so žrtve trgovine z ljudmi, ali brez tistih, ki bi prenehale s prostitucijo, če bi lahko; ker je zato razpravo o prostituciji in njenih različnih vrstah regulacije v državah članicah nemogoče ločiti od razprave o boju proti trgovini z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja in od razprave o družbenih dejavnikih, zaradi katerih ljudje v ranljivih razmerah nimajo drugih alternativnih načinov za preživetje, kar jih na koncu pripelje do prostitucije;
- AH. ker je bilo v Nemčiji do konca leta 2021 uradno registriranih 23.700 oseb v prostituciji, po ocenah pa naj bi bilo njihovo dejansko število v državi med 90.000 in 400.000;
- AI. ker mnenje Urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice iz leta 2022 z naslovom *Opinion on Acts of Germany on Prostitution and Trafficking in Human Beings* (Mnenje o nemških aktih o prostituciji in trgovini z ljudmi) kaže, da veljavna zakonodaja te države očitno ne vsebuje zadostnih zaščitnih ukrepov za osebe v ranljivem položaju, ki se ukvarjajo s prostitucijo, ali za neregistrirane osebe, kar lahko spodkopava prizadevanja za preprečevanje trgovine z ljudmi; ker je ena od ključnih zahtev, ki izhajajo iz tega pravnega mnenja, uvedba orodij in ukrepov za zmanjšanje povpraševanja;
- AJ. ker mora biti cilj regulacije prostitucije v vsaki državi članici tudi odpravljanje trgovine z ljudmi in organiziranega kriminala, s posebnim poudarkom na zaščiti oseb, zlasti žensk, v ranljivem položaju; ker ima prostitucija izjemen vpliv ne le na ženske in njihove pravice, temveč tudi na družbo kot celoto in na enakost spolov, zato so za boj proti njenim vzrokom potrebni posebni ukrepi; ker sta v obstoječih zakonih in predpisih o prostituciji v različnih državah članicah EU potrebna skupen pristop k nasilju, prisili, izkoriščanju ranljivosti, zlorabi moči in neenakosti ter njihovo razumevanje; ker je ta boj pri varovanju žensk in deklet pred izkoriščanjem lahko uspešen le, če se uporablja

---

<sup>1</sup> Cho, S.-Y. in drugi, „Does legalized prostitution increase human trafficking?“ (Ali legalizacija prostitucije povečuje trgovino z ljudmi?), *World Development*, zv. 41, 2013, str. 67–82.

<sup>2</sup> Farley, M. in drugi, „Männer in Deutschland, die für Sex zahlen – und was sie uns über das Versagen der legalen Prostitution beibringen: ein Bericht über das Sexgewerbe in 6 Ländern aus der Perspektive der gesellschaftlich unsichtbaren Freier“ (Moški v Nemčiji, ki plačujejo za seks – in kaj nas učijo o neuspehu zakonite prostitucije: poročilo o trgovini s spolnimi storitvami v šestih državah z vidika družbeno nevpadljivih prostovoljcev), Berlin, 8. november 2022.

pristop zaščite žrtev in zmanjševanja povpraševanja po prostituciji in kadar se izvajajo ukrepi, kot je kriminaliziranje oseb, ki izkoriščajo; ker se je na podlagi raziskave OVSE<sup>1</sup> pokazalo, da je uporaba preventivnih ukrepov za zmanjšanje povpraševanja na splošno še vedno nizka, je pa zelo razširjena v državah, kjer je kupovanje spolnih storitev nezakonito ali kjer je uporaba storitev, ki jih nudijo žrtve trgovine z ljudmi, kriminalizirana; ker je število prebivalcev Irske in Nove Zelandije podobno, toda na Irskem je število oseb v prostituciji pet- do osemkrat manjše, kar je posledica uvedbe nordijskega modela/modela enakosti v tej državi<sup>2, 3</sup>;

- AK. ker bi morale države članice zagotoviti, da se pridobivanje, najemanje ali napeljevanje druge osebe za namene prostitucije ter vsako ustvarjanje dobička s prostitucijo druge osebe kaznuje kot kaznivo dejanje; ker bi morale države članice zagotoviti, da se, kadar je kaznivo dejanje storjeno z namenom pridobivanja dobička ali koristi ali kadar ima dejansko za posledico dobiček ali korist, ki izhaja iz prostitucije druge osebe (tj. dobiček iz trgovine z ljudmi), ta dobiček šteje za oteževalno okoliščino;

### **Primerjava med državami članicami**

1. ugotavlja, da se pristopi k prostituciji v EU razlikujejo in so z uporabo upravnega ali kazenskega prava usmerjeni v tri ključne elemente tega sistema: osebe v prostituciji, nakup spolnih storitev (tj. povpraševanje) in vključevanje izkoriščevalskih tretjih oseb, kakršno je zvodništvo<sup>4</sup>; poudarja, da različni zakoni različno vplivajo na ženske v prostituciji, njihove pravice, dostop do zdravstvenega varstva, socialnih storitev in pravosodja, pravice žensk na splošno, enakost spolov, povpraševanje, trgovino z ljudmi, odnos družbe do njih in na sosednje države članice; izpostavlja obveznost vseh držav članic, da promovirajo vključujočo družbo in zaščitijo osebe, zlasti ženske, ki so v ranljivem položaju;
2. poudarja, da večja kot je asimetrija med nacionalnimi zakonodajami o prostituciji v EU, če upoštevamo, da trgi prostitucije in njeni akterji delujejo čezmejno, toliko več je žrtev trgovine z ljudmi za spolno izkoriščanje; poleg tega še poudarja, da je zaradi tega, ker se regulacija prostitucije v državah članicah razlikuje, to ploden teren za delovanje organiziranih kriminalnih združb in posameznikov<sup>5</sup>; ugotavlja, da lahko nekatere države

---

<sup>1</sup> Urad posebnega predstavnika in koordinatorja OVSE za boj proti trgovini z ljudmi, „Discouraging the demand that fosters trafficking for the purpose of sexual exploitation“ (Zmanjševanje povpraševanja, ki spodbuja trgovino z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja), Dunaj, 2021.

<sup>2</sup> Crouch, D., „Swedish Prostitution law Targets Buyers, but Some Say It Hurts Sellers“ (Švedski zakon o prostituciji cilja proti kupcem, a nekateri pravijo, da škodi tudi prodajalcem), *New York Times*, 14. marec 2015.

<sup>3</sup> Claude, K., „Targeting the Sex Buyer – The Swedish Example: Stopping Prostitution and Trafficking Where It All Begins“ (Ciljanje na kupce spolnih storitev (švedski primer): ustaviti prostitucijo in trgovino z ljudmi tam, kjer se vse začne), Švedski inštitut, 2010.

<sup>4</sup> Kot je opredeljeno v konvenciji OZN o preprečevanju in odpravljanju trgovine z osebami in izkoriščanja prostituiranja drugih.

<sup>5</sup> Di Nicola, A., „The differing EU Member States’ regulations on prostitution and their cross-border implications on women’s rights“ (Različne regulacije držav članic EU glede prostitucije in njihove čezmejne posledice za pravice žensk), Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, 27. julij 2021.

članice pritegnejo več tokov trgovine z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja kot druge; poziva države članice, naj uvedejo uspešne ukrepe, s katerimi bi zmanjšali povpraševanje po prostituciji in s tem trgovino z ljudmi, spolno izkoriščanje in delovanje organiziranih kriminalnih združb;

3. obžaluje, da med državami ni zanesljivih in točnih podatkov, ki bi bili primerljivi glede prostitucije, spolnega izkoriščanja, nasilja v prostituciji in učinka programov za izhod iz prostitucije; izpostavlja, da je nujno treba še izboljšati in bolje usklajevati čezmejno sodelovanje pri zbiranju in izmenjavi zanesljivih, točnih in anonimiziranih podatkov, med drugim razčlenjenih po spolu, rasi ali etnični pripadnosti, starosti, socialno-ekonomskem razredu in državljanstvu, ki so primerljivi med državami članicami; zato poziva države članice, naj še tesneje sodelujejo z Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, Evropskim inštitutom za enakost spolov in Europolom, da bi poglobile sodelovanje in izmenjavo informacij in podatkov ter na podlagi teh podatkov preučile svoje izkušnje;
4. ugotavlja, da si več evropskih držav prizadeva za zaščito oseb v prostituciji in njihovih pravic, tako da oblikujejo različne pravne okvire za različne vidike prostitucije, v oblikovanje politike vključujejo tradicionalno diskriminirane in marginalizirane osebe v prostituciji ter zagotavljajo subvencije za podporo njihovim organizacijam na lokalni ravni, da bi bolje reševale potrebe najbolj marginaliziranih oseb; pripominja, da so v državah, kot so Avstrija<sup>1</sup>, Nemčija in Nizozemska, oblasti prišle do zaključka, da bi bilo za pravice oseb v prostituciji najbolj koristno ustvariti pravni okvir, ki bi legaliziral vse vidike prostitucije, medtem ko so se druge države, kot so Švedska, Francija, Španija in Irska, namesto za zaščito pravic žensk v prostituciji odločile za dekriminizacijo oseb v prostituciji in kriminalizacijo kupcev, pri čemer so uporabile pristop nordijskega modela/modela enakosti;

### ***Realnost v prostituciji***

5. ugotavlja, da ženske v prostituciji doživljajo več nasilja kot ženske v povprečju; se sklicuje na študijo nemškega zveznega ministrstva za družino, starejše, ženske in mladino iz leta 2013<sup>2</sup>, po kateri je 41 % vprašanih žensk v prostituciji doživelo fizično ali spolno nasilje (ali oboje) v okviru prostitucije;
6. izpostavlja ugotovitve več študij o izkušnjah žensk v prostituciji z zlorabami v otroštvu

---

<sup>1</sup> Delovna skupina za prostitucijo pri Zveznem kanclerstvu Republike Avstrije, „Regelung der Prostitution in Österreich – Empfehlungen der Arbeitsgruppe ‚Prostitution‘“ (Ureditev prostitucije v Avstriji – priporočila delovne skupine za „prostitucijo“), april 2021.

<sup>2</sup> Zvezno ministrstvo za družino, starejše, ženske in mladino, „Health, Well-Being and Personal Safety of Women in Germany – A Representative Study of Violence against Women in Germany“ (Zdravje, dobro počutje in osebna varnost žensk v Nemčiji – reprezentativna študija o nasilju nad ženskami v Nemčiji), 2004.

in mladosti<sup>1</sup>; navaja<sup>2, 3, 4</sup>, da lahko te izkušnje privedejo do tega, da ženske in dekleta prostitucijo normalizirajo; v zvezi s tem poudarja, da je nujno potreben odločen boj proti zlorabi otrok, in opozarja na odgovornost družin v vsej njihovi raznolikosti in vseh tistih, ki so dolžni skrbeti za otroke, zlasti učiteljev in vzgojiteljev;

7. poudarja, da je Evropski parlament v resoluciji z dne 26. februarja 2014 o spolnem izkoriščanju in prostituciji ter njenem vplivu na enakost spolov priznal, da sta prostitucija in spolno izkoriščanje kršitvi človekovega dostojanstva, sta v nasprotju z načeli človekovih pravic, kot je enakost spolov, in zato v nasprotju z načeli Listine; opozarja, da je v resoluciji z dne 5. julija 2022 o revščini žensk v Evropi prostitucijo opredelil kot hudo obliko nasilja in izkoriščanja<sup>5</sup>;

### ***Vpliv na ženske v prostituciji***

8. ugotavlja, da prostitucija ni individualno dejanje osebe, ko ta daje svoje telo v najem za denar, temveč gre za sistem, organiziran za dobiček, ki je po svoji naravi nasilen, diskriminirajoč in skrajno nečloveški, se izvaja kot posel in ustvarja trg, kjer zvodniki načrtujejo in ravnavajo tako, da bi svoje trge zavarovali in povečali, in kjer kupci spolnih storitev prevzemajo ključno vlogo pri tem tržnem pospeševanju;
9. obsoja resničnost prisile, manipulacije, nasilja in izkoriščanja v prostituciji ter poudarja, da se izrablja pomanjkljivo znanje jezikov žensk in mladoletnic ter njihova ranljivost in prekarnost, kar jih sili, da se vključijo v prostitucijo in v njej ostanejo; priznava, da je prostitucija povezana s strukturnim nasiljem, ki so mu ženske nesorazmerno bolj izpostavljene in ki pogosto ustvarja prekarne življenjske razmere, ki ženske in dekleta silijo v prostitucijo; poudarja tudi, da je prostitucijo težko zapustiti; zahteva uvedbo učinkovitih politik, usmerjenih v odpravo revščine in izboljšanje socialne zaščite, reševanje šolskega neuspeha, promocijo izobraževanja, vključno z izobraževanjem o spolnosti in partnerskih odnosih, pa tudi v enake možnosti in obravnavo, prav tako pa zahteva sprejem vključujočih politik, s katerimi bomo podprli opolnomočenje žensk in njihovo ekonomsko neodvisnost, skupaj z ukrepi, ki bodo obsodili tiste, ki jih izkoriščajo;
10. ugotavlja, da se je zaradi poslabšanja socialnih in ekonomskih razmer, do katerega je prišlo zaradi pandemije covid-19, povečalo število vseh oblik zlorab in nasilja nad ženskami, vključno s spolnim izkoriščanjem, kar je kršitev njihovih človekovih pravic; opozarja, da bo sedanja energetska kriza in kriza življenjskih stroškov to še poslabšala, številne ženske v ranljivem položaju pa bo pahnila v revščino in socialno izključenost; kot skrajni primer izpostavlja veliko tveganje, da bodo ukrajinske ženske in dekleta zaradi svojega ranljivega položaja, saj so pobegnile pred rusko vojaško agresijo proti Ukrajini in se preselile v druge države, postale žrtve trgovine z ljudmi z namenom

---

<sup>1</sup> Prav tam.

<sup>2</sup> Koalicija proti posilstvu v Pensilvaniji, „The Intersection Between Prostitution and Sexual Violence“ (Preplet prostitucije in spolnega nasilja), 2013.

<sup>3</sup> Göttfried, N., „Prostitution as a result of child abuse“ (Prostitucija kot posledica zlorabe v otroštvu), *Hope for the Future*, dostopno 14. julija 2023.

<sup>4</sup> Fundacija Scelles, „Sexual Exploitation – New Challenges, New Answers“ (Spolno izkoriščanje – novi izzivi, novi odgovori), 2019.

<sup>5</sup> UL C 47, 7.2.2023, str. 2.

spolnega izkoriščanja<sup>1</sup>; opominja, da to na splošno velja za ženske in dekleta, ki bežijo iz kriznih in konfliktnih regij ali v njih živijo<sup>2</sup>;

11. poudarja, da je neločljiv element odločanja zmožnost dajanja in odrekanja privolitve; opozarja, da je privolitev lahko prostovoljna le, če med vpletenimi osebami ne prihaja do neravnovesja moči in če nihče ne uporablja groženj, nasilja, prevare ali prisile; nadalje opozarja, da je privolitev, pridobljena z dajanjem ali prejemanjem plačil ali koristi, neutemeljena; hkrati opozarja, da se osebe zelo težko zavejo, da so žrtve, zlasti če ne poznajo svojih pravic, in opozarja na dinamiko odnosa, v katerem je prišlo do zlorabe; obenem izpostavlja, da je treba vedno prisluhniti glasovom žensk v prostituciji, in opozarja na potrebo po informativnih, spoštljivih izobraževalnih programih in programih ozaveščanja, da bi se ženske zavedale svojih pravic in obveznosti ter da bi jim dali možnost odločanja o svojem zasebnem in spolnem življenju na podlagi informacij in svobodno;
12. obsoja dejstvo, da osebe v prostituciji, zlasti ženske v revščini, pa tudi migranti, rasizirane osebe in osebe LGBTIQ+, nimajo pravne varnosti zaradi nesorazmerne in dejanske kriminalizacije, visoke stopnje nadzora, izrekanja denarnih kazni in hišnih preiskav; opozarja, da to pomeni, da se stalno soočajo z grožnjo policijskega in sodnega pregona, so izpostavljeni dodatni marginalizaciji in stigmatizaciji, ki negativno vplivata na njihovo telesno in duševno zdravje, zato imajo težave pri iskanju pomoči in pogosto ne morejo uveljavljati temeljnih pravic; poleg tega obsoja dejstvo, da zaradi domneve o kaznivosti in diskriminirajoče obravnave pogosto ne morejo poiskati pravice, kadar se soočijo s fizičnim ali spolnim nasiljem ali izsiljevanjem, saj se bojijo, da bodo postali predmet kriminalistične preiskave<sup>3</sup> ali da bodo deležni neomejene publicitete in družbenega pritiska, kar lahko vpliva na njihovo zasebno življenje in družino; poziva k polnemu dostopu do nediskriminirajočih, univerzalnih in visokokakovostnih zdravstvenih in socialnih storitev ter pravosodnega sistema za vse, tudi za osebe v prostituciji, zlasti za ženske; obžaluje, da tretje strani, ki izkoriščajo ljudi, vključno z lastniki bordelov, trgovci z ljudmi in kupci, ob vsem tem pogosto ostanejo nekaznovani; poziva pristojne organe v državah članicah, naj si bolj prizadevajo za odpravo njihove nekaznovanosti;
13. opozarja na negativne posledice dekriminalizacije zvodništva in kupovanja spolnih storitev, saj se zaradi navidezne družbene normalizacije teh dejavnosti povečuje trgovina z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja in se prikriva resničnost prisile, manipulacije, nasilja in izkoriščanja v prostituciji, ko neznanje jezika, ranljivosti in prekarne razmere služijo temu, da ženske vstopijo v prostitucijo in v njej ostanejo; obžaluje dejstvo, da tudi legalizacija prostitucije, zvodništva in kupovanja spolnih storitev ne pomeni konca stigmatizacije žensk v prostituciji;

### ***Povpraševanje***

14. ugotavlja, da prostitucija in trgovina z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja

---

<sup>1</sup> Siegfried, K., „Ukraine crisis creates new trafficking risks“ (Ukrajinska kriza ustvarja nova tveganja za trgovino z ljudmi), Visoki komisariat OZN za begunce, 13. april 2022.

<sup>2</sup> Carling, J., „Trafficking in Women from Nigeria to Europe“ (Trgovina z ženskami iz Nigerije v Evropo), Inštitut za migracijsko politiko, 1. julij 2005.

<sup>3</sup> Svet Evrope, „Impact of COVID-19 on women’s access to justice“ (Vpliv covid-19 na dostop žensk do pravnega varstva), 2022.

potekata, ker obstaja povpraševanje po njiju; poudarja, da je zmanjšanje povpraševanja poleg odpravljanja ranljivosti potencialnih žrtev ter pregona trgovcev z ljudmi in posrednikov med drugim ključni instrument za preprečevanje in zmanjševanje trgovine z ljudmi, saj je usmerjeno v finančne spodbude; zato meni, da bi bilo treba to vprašanje nadalje razvijati pri reviziji direktive EU o preprečevanju trgovine z ljudmi; poudarja pomen odvratanja od povpraševanja na način, ki ne bo škodoval ali povzročal negativnih posledic za osebe v prostituciji; ugotavlja, da je treba v strategijah za zmanjšanje povpraševanja pozornost nameniti pravicam posameznikov ter odpravljanju diskriminirajočih stališč in prepričanj, zlasti tistih, ki so usmerjena proti ženskam in migrantom<sup>1</sup>;

15. ugotavlja, da se je pristop „zavestne uporabe“ žrtev trgovine z ljudmi izkazal za neučinkovit za zmanjšanje spolnega izkoriščanja, saj ni mogoče dokazati zavedanja kupca; v tem kontekstu pojasnjuje, da je oseb, ki so prostovoljno v prostituciji, tako malo, da zgolj z njimi ni mogoče pokriti povpraševanja; zato poziva k ozaveščanju o velikem tveganju, da bodo ljudje, ki želijo kupiti „spolne storitve“, dejansko kupili storitev izkoriščanja na račun številnih oseb, ki so prisiljene v prostitucijo ali so v njo zvabljeni;
16. ugotavlja, da dekriminalizacija zvodništva in kupovanja spolnih storitev povečuje povpraševanje, krepi vlogo povpraševalcev in normalizira nakup spolnih storitev; podčrtuje, da v tem sistemu stigmatizacija oseb v prostituciji še vedno obstaja; se sklicuje na študije<sup>2, 3, 4</sup>, iz katerih je razvidno, da normalizacija kupovanja ženskih teles sovпада z večjo pojavnostjo nasilja nad ženskami in okrepljenim občutkom za upravičenost do žensk v prostituciji in žensk na splošno; meni, da se lahko trg prostitucije in s tem število izkoriščanih oseb na njem zmanjša le, če se zmanjša povpraševanje;
17. ugotavlja, da številne države na različne načine prevzemajo in izvajajo nordijski model/model enakosti; podpira splošni cilj tega modela glede na spol, tj. zmanjšanje povpraševanja, in njegov namen doseči enakost spolov, kar vključuje tudi premik v paradigmi; izpostavlja pozitivne učinke modela na pravice oseb, zlasti žensk, v

---

<sup>1</sup> Urad visokega komisarja OZN za človekove pravice, „Recommended Principles and Guidelines on Human Rights and Human Trafficking“ (Priporočena načela in smernice o človekovih pravicah in trgovini z ljudmi), 20. maj 2002.

<sup>2</sup> Farley, M. in drugi, „Comparing sex buyers with men who do not buy sex: New data on prostitution and trafficking“ (Primerjava med kupci spolnih storitev in moškimi, ki ne kupujejo spolnih storitev: novi podatki o prostituciji in trgovini z ljudmi), *Journal of Interpersonal Violence*, zv. 32, št. 23, str. 3601–3625, 2017.

<sup>3</sup> Društvo „Demand Abolition“, „Who Buys Sex? – Understanding and Disrupting Illicit Market Demand“ (Kdo kupuje seks? – Razumevanje in zmanjševanje povpraševanja na nezakonitem trgu), november 2018.

<sup>4</sup> Farley, M. in drugi, „Männer in Deutschland, die für Sex zahlen – und was sie uns über das Versagen der legalen Prostitution beibringen: ein Bericht über das Sexgewerbe in 6 Ländern aus der Perspektive der gesellschaftlich unsichtbaren Freier“ (Moški v Nemčiji, ki plačujejo za seks – in kaj nas učijo o neuspehu zakonite prostitucije: poročilo o trgovini s spolnimi storitvami v šestih državah z vidika družbeno nevpadljivih prostovoljcev), Berlin, 8. november 2022.



prostituciji, normativni učinek v družbi in boj proti trgovini z ljudmi<sup>1, 2, 3</sup>; vendar poudarja, da so za praktično uresničitev ciljev modela še vedno potrebne raziskave in delo; podčrtuje, da bi morale države članice pri izvajanju nordijskega modela/modela enakosti izkoristiti dobro prakso, ki se že uporablja v drugih državah članicah;

18. poudarja, da je dekriminalizacija oseb v prostituciji najučinkovitejši način, da pridobijo zaupanje v organe pregona in druge službe za pomoč; poudarja, da vsi sprejeti ukrepi ne smejo povzročati škode ali negativnih posledic za osebe v prostituciji in morajo zagotavljati zadostna varovala za izkoreninjenje diskriminacije oseb, ki so bolj ranljive zaradi svoje spolne identitete, spolne usmerjenosti, socialnega in ekonomskega položaja, pravnega statusa in izvora, kar prežema vse vidike njihovega življenja, tudi v okviru revščine in migracij;
19. poziva države članice, naj sprejmejo nujne ukrepe za boj proti spletnemu oglaševanju in omogočanju stikov, ki neposredno ali posredno spodbujajo prostitucijo ali skušajo privabiti kupce, ter tako tudi na spletu preprečijo izkoriščanje prostitucije drugih, vključno s prostitucijo študentov, zlasti mladih žensk, in spolnim izkoriščanjem mladoletnikov s strani premožnejših in vplivnejših moških, znanim tudi pod pojmom „sugar daddy“;

### ***Vpliv na trgovino z ljudmi zaradi spolnega izkoriščanja***

20. odločno obsoja trgovino z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja katerih koli oseb kot hudo kršitev človekovih pravic; poudarja, da so po podatkih študij žrtve te trgovine predvsem ženske in dekleta, zlasti tiste v ranljivem položaju, torej migrantke, ženske na vojnih in konfliktnih območjih ter ženske, ki prihajajo s teh območij, pa tudi osebe iz prikrajšanih okolij ali osebe LGBTIQ+;
21. ugotavlja, da so nekatere države članice sprejele ukrepe za reševanje trdovratnih problemov, povezanih s prostitucijo, in legalizirale vse vidike prostitucije, da bi odpravile stigmatizacijo in odvisnost žensk v prostituciji ter jim zagotovile večjo varnost in delovne pravice; priznava pa, da model legalizacije ni prinesel načrtovanih izboljšav za ženske v prostituciji, kot kažejo podatki v več državah EU; je zaskrbljen zaradi dejstva, da je tam, kjer je prostitucija zakonita, trgovcem z ljudmi veliko lažje izkoristiti pravno okolje za izkoriščanje svojih žrtev in da pogosto uporabljajo zakonita podjetja in tako prikrivajo dejavnosti, s katerimi izkoriščajo žrtve, zaradi česar se policija in organi pregona težko uspešno borijo proti tej obliki trgovanja z ljudmi; poudarja, da si izkoriščevalci vse bolj prizadevajo izkoristiti svoje žrtve v okviru

---

<sup>1</sup> Di Nicola, A., „The differing EU Member States’ regulations on prostitution and their cross-border implications on women’s rights“ (Različne regulacije držav članic EU glede prostitucije in njihove čezmejne posledice za pravice žensk), Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, Tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, 27. julij 2021.

<sup>2</sup> Urad posebnega predstavnika in koordinatorja OVSE za boj proti trgovini z ljudmi, „Discouraging the demand that fosters trafficking for the purpose of sexual exploitation“ (Zmanjševanje povpraševanja, ki spodbuja trgovino z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja), Dunaj, 2021.

<sup>3</sup> Generalni inšpektorat za socialne zadeve, „Evaluation de la loi du 13 avril 2016 visant à renforcer la lutte contre le système prostitutionnel et à accompagner les personnes prostituées“ (Ocena zakona z dne 13. aprila 2016 za okrepitev boja proti sistemu prostitucije in podporo prostitutkam), 2019.

domnevno prostovoljnih poslovnih dogovorov, ko morajo žrtve v zameno za zaščito in podporo odstopiti del zaslužka<sup>1</sup>; zato poziva države članice, naj poskrbijo, da se veljavna zakonodaja in predpisi ustrezno pregledajo, in se tako izognejo vrzelim v zakonodaji, zaradi katerih lahko storilci kaznivih dejanj ostanejo nekaznovani; opozarja, da trg prostitucije in njegovi akterji delujejo čezmejno; zahteva torej sprejetje ukrepov na ravni EU in držav članic za učinkovito reševanje čezmejnih posledic prostitucije ter poziva države članice in Komisijo, da koordinirajo vseevropski pristop in zberejo izčrpne podatke, ki bi bili podlaga za študijo, v kateri bi analizirali različne ukrepe na ravni držav članic, s poudarkom na prepovedi nakupa oseb v prostituciji na splošno in oseb, mlajših od 21 let, nosečnic v prostituciji in oseb v ulični prostituciji ter na splošno prepovejo oglaševanje prostitucije; poziva Komisijo, naj pripravi skupne smernice EU, s katerimi se bodo osebam v prostituciji zajamčile temeljne pravice;

22. poudarja, da se trgovina z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja, vključno s spolno zlorabo otrok, povečuje zaradi velikega povpraševanja<sup>2, 3, 4, 5</sup>; opozarja, da je to zlasti vidno v državah z liberalnim regulativnim modelom, medtem ko države članice, kot je Francija, in druge države, ki sledijo pristopom, kot je nordijski model/model enakosti, za ta namen nimajo več velikih trgov za trgovino z ljudmi<sup>6</sup>; ugotavlja, da je v teh državah zaradi ukrepov za zmanjšanje povpraševanja trgovina z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja še vedno prisotna, a je njen obseg vse manjši<sup>7, 8</sup>; zato poziva

---

<sup>1</sup> Europol, „European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment – A Corrupting Influence: The Infiltration and Undermining of Europe’s Economy and Society“ (Ocena ogroženosti Evropske unije zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala – koruptivni vpliv: vdor in spodkopavanje evropskega gospodarstva in družbe), 14. december 2021.

<sup>2</sup> Di Nicola, A., „The differing EU Member States’ regulations on prostitution and their cross-border implications on women’s rights“ (Različne regulacije držav članic EU glede prostitucije in njihove čezmejne posledice za pravice žensk), Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, 27. julij 2021.

<sup>3</sup> Urad posebnega predstavnika in koordinatorja OVSE za boj proti trgovini z ljudmi, „Discouraging the demand that fosters trafficking for the purpose of sexual exploitation“ (Zmanjševanje povpraševanja, ki spodbuja trgovino z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja), Dunaj, 2021.

<sup>4</sup> Statistični portal Statista, „Anzahl der abgeschlossenen Ermittlungsverfahren im Bereich Menschenhandel zum Zweck der sexuellen Ausbeutung in Deutschland von 2005 bis 2021“ (Število zaključenih preiskav na področju trgovine z ljudmi z namenom spolnega izkoriščanja v Nemčiji od leta 2005 do 2021), oktober 2022, dostop 14. julija 2023.

<sup>5</sup> Posebni poročevalec za trgovino z ljudmi, zlasti z ženskami in otroki, „Demand fosters human trafficking“ (Povpraševanje spodbuja trgovino z ljudmi), Urad visokega komisarja OZN za človekove pravice, 2. julij 2013.

<sup>6</sup> Fundacija Scelles, „Sexual Exploitation – New Challenges, New Answers“ (Spolno izkoriščanje – novi izzivi, novi odgovori), 2019.

<sup>7</sup> Di Nicola, A., „The differing EU Member States’ regulations on prostitution and their cross-border implications on women’s rights“ (Različne regulacije držav članic EU glede prostitucije in njihove čezmejne posledice za pravice žensk), Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, 27. julij 2021.

<sup>8</sup> Urad posebnega predstavnika in koordinatorja OVSE za boj proti trgovini z ljudmi, „Discouraging the demand that fosters trafficking for the purpose of sexual

države članice, naj sprejmejo celovit pristop za boljšo zaščito žensk v prostituciji, pri čemer naj zagotovijo, da vse ustrezne strani, kot so policija in drugi organi pregona, socialne in zdravstvene službe ter nevladne organizacije, dobijo podporo, so vključene v postopke odločanja in delujejo v tesnem sodelovanju;

23. poudarja, da gre za neločljivo povezanost med preprečevanjem trgovine z ljudmi, odpravljanjem revščine in socialno izključenostjo, pri čemer so ključni vidiki: gospodarski razvoj, boljši status dela in delavcev, višje plače in pokojnine, pravičnejša razdelitev bogastva, razvoj trdnega javnega sistema socialne varnosti, javnega, splošnega in brezplačnega nacionalnega zdravstvenega sistema ter javnih šol, ki vsem ljudem zagotavljajo enake pravice in možnosti;
24. poudarja, da je Evropsko sodišče za človekove pravice 12. aprila 2023 soglašalo z obravnavo pritožb 261 spolnih delavk iz Francije, ki želijo, da se jim prizna, da so jim bile s francosko zakonodajo kršene temeljne pravice, zlasti pravica do zdravja in varnosti ter pravica do spoštovanja zasebnega življenja;
25. poudarja, da je treba na ozemlju Cipra, ki ga zaseda Turčija, začeti boj proti prostituciji, in poziva Komisijo, naj to vprašanje nemudoma obravnava;

### ***Čezmejni vpliv***

26. ugotavlja, da imajo ženske v prostituciji v različnih državah članicah EU različne pravice in ravni zaščite; poudarja, da je reguliranje prostitucije sicer v pristojnosti držav članic, toda osebam v prostituciji je treba omogočiti uživanje pravic iz Listine; obsoja zelo seksistično, rasistično in marginalizirajočo naravo sistema prostitucije, saj je v povprečju 70 % posameznikov v prostituciji v EU migrantk<sup>1</sup>, kar odraža socialne in ekonomske razlike v EU in po svetu<sup>2</sup> ;
27. izpostavlja, da je večina tokov trgovine s spolnimi storitvami v Uniji povezana z državljani EU; opozarja, da ima 53 % žrtev trgovine z ljudmi zaradi spolnega izkoriščanja v Uniji državljanstvo EU<sup>3</sup> ; opozarja, da je bilo v neki študiji ugotovljeno, da obstaja srednja ali velika verjetnost, da je 73,6 % posameznikov, ki so koristili

---

exploitation“ (Zmanjševanje povpraševanja, ki spodbuja trgovino z ljudmi za namen spolnega izkoriščanja), Dunaj, 2021.

<sup>1</sup> Po podatkih Evropskega ženskega lobija. Za primerjavo: po ocenah je 90–95 % oseb, registriranih za prostitucijo v Avstriji, migrantov, kot je razvidno iz Berufsvvertretung Sexarbeit Österreich, „Zahlen/Daten/Fakten“ (Številke/podatki/ dejstva), dostopno 14. julija 2023.

<sup>2</sup> Zvezni statistični urad Nemčije, „Roughly 23,700 prostitutes registered with authorities at the end of 2021“ (Konec leta 2021 je bilo pri organih registriranih približno 23.700 prostitutk), sporočilo za javnost št. 277, 1. julij 2022. Po podatkih spletne strani [https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2022/07/PD22\\_277\\_228.html](https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2022/07/PD22_277_228.html) ima na primer v Nemčiji le ena od petih registriranih oseb v prostituciji nemško državljanstvo, večina oseb, zlasti žensk, ki se ukvarjajo s prostitucijo v Nemčiji (78 %), pa je stara med 21 in 44 let.

<sup>3</sup> Di Nicola, A., „The differing EU Member States’ regulations on prostitution and their cross-border implications on women’s rights“ (Različne regulacije držav članic EU glede prostitucije in njihove čezmejne posledice za pravice žensk), Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, 27. julij 2021.

storitve tujih oseb v prostituciji, pri tem imelo stik prav z žrtvijo trgovine z ljudmi<sup>1</sup>; poudarja, da dokazi kažejo, kako se moški zavedajo znakov trgovine z ljudmi, ko jih opazijo, tudi tega, da oseba v prostituciji slabo obvlada lokalni jezik ali ima vidne znake zlorabe<sup>2</sup>; izpostavlja, da je iz raziskav razvidno, da posamezniki za to, da bi zanikali obstoj trgovine z ljudmi, uporabljajo „tehnike nevtralizacije“<sup>3</sup>;

28. poudarja, da v nekaterih državah članicah EU živi več žrtev trgovine z ljudmi kot v drugih;

### ***Vpliv na enakost spolov ter pravice žensk in spolnih manjšin***

29. opozarja, da je treba ženske iz skupnosti LGBTIQ+, vključno z osebami, ki so v prostituciji tudi same, smiselno vključiti v razvoj nacionalnih politik na področju prostitucije in širše evropske razprave;
30. poudarja, da imajo ženske v vsej svoji raznolikosti med drugim temeljne pravice do telesne in duševne celovitosti, spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, izbire poklica in dela;
31. poudarja, da spolno specifična narava prostitucije in njenega izkoriščanja odraža prevladujoča razmerja moči in jih reproducira; izpostavlja, da presečna diskriminacija še dodatno povečuje to neravnovesje moči; podčrtuje, da je večina oseb v prostituciji žensk, kar pogloblja vrzel v neenakosti med spoloma; poudarja pa tudi, da sta prostitucija in spolno izkoriščanje vzrok in posledica neenake obravnave žensk in moških, seksizma, rasizma, invalidnosti, revščine in socialne izključenosti ter reproducirata in utrjujeta stereotipe o ženskah in moških ter drugih spolih in marginaliziranih skupinah na splošno;
32. poudarja, da imajo različni regulativni ukrepi in s tem utrjeni stereotipi ter razmerja moči drugačne učinke na moške, mlade in družbo kot celoto; poudarja, da normalizacija prostitucije s tem, ko je kupovanje spolnih storitev legalizirano, negativno vpliva na dojetje in pričakovanja mladih glede spolnosti in odnosov med ženskami in moškimi ter na njihovo razumevanje enakosti spolov; izpostavlja, da se je na Švedskem po uvedbi nordijskega modela med fanti in moškimi zgodil pomemben in pozitiven premik v njihovem ravnanju, ko ženske v prostituciji niso več obravnavane kot objekti za zadovoljevanje spolnih želja moških, temveč kot žrtve izkoriščanja, kar jih odvrča od kupovanja spolnih storitev; navaja rezultate študije, ki so jo vodile ZDA<sup>4</sup>, o mnenjih strank v prostituciji v različnih državah; poudarja, da je 55 % nemških kupcev spolnih storitev, ki so bili intervjuvani v tej študiji, priznalo, da so pri nakupu spolnih storitev opazovali zvodnika ali trgovca z ljudmi oziroma so jima plačali, 39 % nemških kupcev spolnih storitev, ki so bili intervjuvani, pa se je počutilo upravičene, da z žensko v prostituciji po plačilu naredijo, kar želijo; opozarja, da so človekove pravice žensk in

---

<sup>1</sup> Prav tam.

<sup>2</sup> Prav tam.

<sup>3</sup> Prav tam.

<sup>4</sup> Farley, M. in drugi, „Männer in Deutschland, die für Sex zahlen – und was sie uns über das Versagen der legalen Prostitution beibringen: ein Bericht über das Sexgewerbe in 6 Ländern aus der Perspektive der gesellschaftlich unsichtbaren Freier“ (Moški v Nemčiji, ki plačujejo za seks – in kaj nas učijo o neuspehu zakonite prostitucije: poročilo o trgovini s spolnimi storitvami v šestih državah z vidika družbeno nevpadljivih prostovoljcev), Berlin, 8. november 2022.

deklet neodtujljive, a so na trgu prostitucije zaradi izkoriščevalskih pogojev sistematično kršene, zlasti njihova pravica do dostojanstva; poziva Komisijo, naj pripravi kampanje za ozaveščanje z namenom odvratanja od povpraševanja, s katerimi bi poudarili povezavo med povpraševanjem po spolnih storitvah in fenomenom trgovine z ljudmi za spolno izkoriščanje ter velikim številom žensk, ki so žrtve trgovine z ljudmi v Evropski uniji in tistih, ki prihajajo vanjo; poziva tudi k večji ozaveščenosti o posebnih tveganjih, s katerimi se soočajo ljudje in zlasti ženske v prostituciji, pa tudi o veliki razširjenosti nasilja na podlagi spola; poziva, naj bodo te kampanje še bolj ciljno usmerjene k mladim in moškim, hkrati pa naj se z njimi razbijajo stereotipi;

33. poudarja, da je spolna vzgoja bistven ukrep v prizadevanjih za družbo brez nasilja, saj izpodbija škodljive spolne stereotipe ter spodbuja raznolikost, telesno avtonomijo ter telesno in duševno celovitost; ugotavlja, da spolna vzgoja osvetljuje družbene tabuje o spolnosti in se do nje opredeljuje kot do sestavnega dela našega življenja, ki zadeva naše zdravje in dobro počutje;
34. obsoja negativne učinke nekaterih vrst pornografije, ki reproducirajo škodljive stereotipe in spreminjajo dožemanje odnosov in spolnosti ter s tem vplivajo na enakost spolov;

### *Vloga držav članic in EU*

35. poudarja pravno obveznost držav članic, da zaščitijo pravice žensk in njihovo telesno nedotakljivost ter spodbujajo enakost in raznolikost spolov; izpostavlja vlogo EU pri tem procesu znotraj mednarodne skupnosti ter pri zagotavljanju enakega varstva in zaščite enakih pravic v državah članicah; poziva vse države članice, ki še niso ratificirale Istanbulske konvencije, naj jo čim prej ratificirajo;
36. izreka pohvalo državam članicam, ki si prizadevajo za vključitev oseb v prostituciji in zagotavljajo subvencije za podporo njihovim lokalnim organizacijam in nevladnim organizacijam, saj želijo bolj upoštevati njihove potrebe in pravice najbolj marginaliziranih oseb, tudi pri prepoznavanju in napotitvi izkoriščanih oseb in oseb, ki so postale žrtve trgovine z ljudmi; poziva države članice, naj na vseh ravneh usposabljujejo in izobražujejo uslužbence, zlasti na področju kazenskega pregona, vključno s policijo, ter sodnih in drugih pravnih služb, da bi tako osebam v prostituciji zagotovili uživanje pravic brez predsodkov ali stigmatizacije; nadalje poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo osebe, zlasti ženske v prostituciji, in te službe med seboj komunicirale na podlagi zaupanja in da bodo te službe zato lahko čim hitreje in učinkoviteje odkrivale izkoriščanje; obsoja dejstvo, da se zakoni in politike, namenjeni boju proti trgovini z ljudmi, pogosto uporabljajo za identifikacijo, pridržanje in izgon migrantov brez dokumentov, ne da bi jim nudili pomoč ali odškodnino<sup>1</sup>, ter da se migrantke, ki se ukvarjajo s prostitucijo, izseli iz njihovih domov, pridrži in deportira; opozarja, da se v prostituciji prepogosto znajdejo osebe, ki so bolj ranljive zaradi svoje spolne identitete, spolne usmerjenosti, socialnega in ekonomskega položaja, pravnega statusa in izvora; obsoja dejstvo, da so te osebe še posebej izpostavljene in kriminalizirane; poziva države članice, naj med drugim zagotovijo, da bodo ženske v prostituciji imele enak dostop do pravosodja, zdravstvenega varstva, stanovanj, zaposlitve in javnih storitev ter uživale enako varstvo pred zakonom; poziva države

---

<sup>1</sup> Poročilo posebnega poročevalca o človekovih pravicah migrantov, 25. september 2018, odstavek 70.

članice, naj osebam v prostituciji zagotovijo ustrezno kontracepcijo kot sredstvo za preprečevanje spolno prenosljivih okužb in nezaželene nosečnosti; predvsem poziva poljsko vlado, naj omili omejitve, ki jih Poljska postavlja na področju kontracepcije, zlasti nujne kontracepcije, ter varnega in zakonitega splava;

37. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo financiranje iz programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote dostopno celotni civilni družbi;
38. poziva države članice, naj ukrepajo na področju preprečevanja, dekriminizacije oseb v prostituciji, zlasti žensk, zmanjševanja povpraševanja, kaznovanja strank, destigmatizacije in odpravljanja stereotipov ter zagotovijo dovolj financirane, lahko dostopne in visokokakovostne izhodne programe ter poti iz prostitucije; poziva države članice, naj zmanjšajo povpraševanje in hkrati zaščitijo osebe v prostituciji in njihove pravice ter brezpogojni dostop do sistemov socialne varnosti in vključevanja; poudarja, da je treba v prihodnje sprejeti podpirne ukrepe, s katerimi bi osebam pomagali opustiti prostitucijo in jim tako olajšali pot do življenja, ki si ga želijo; poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo osebe v prostituciji dejavno vključene v oblikovanje politike na področju svojih pravic;
39. poziva države članice, naj pripravijo kampanje za obveščanje in ozaveščanje o pomenu privolitve;
40. opozarja na pravila iz Uredbe (EU) 2016/679<sup>1</sup> o uporabi in souporabi osebnih podatkov zunaj obsega, za katerega so bili osebni podatki zbrani; poudarja, da se podatki, zbrani od žrtev, ki iščejo podporo, ne smejo posredovati drugim organom, razen na pravni podlagi izrecne privolitve posameznika, na katerega se podatki nanašajo; je seznanjen, da ima lahko nezakonita izmenjava osebnih podatkov hude posledice za posameznika, na katerega se nanašajo, in bi jo bilo treba obravnavati v skladu s členom 83(5) navedene uredbe;
41. poziva države članice, naj zagotovijo, da se kot kaznivo dejanje kaznuje nagovarjanje, sprejemanje ali pridobivanje spolnega dejanja od osebe v zameno za plačilo, obljubo plačila, koristi v naravi ali obljubo take koristi;
42. poziva države članice, naj zagotovijo, da bo izkoriščanje prostitucije druge osebe tudi s privolitvijo te osebe kaznivo;
43. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za boj proti ekonomskim, socialnim in kulturnim vzrokom prostitucije, da ženske v revščini, socialni izključenosti, zaradi diskriminacije in migracij ne bodo žrtve te oblike izkoriščanja;
44. poziva države članice, naj obravnavajo vse vrste negotovih delovnih pogojev v skladu z načelom, da je treba pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas skleniti za delovna mesta za nedoločen čas, če želimo izboljšati socialno zaščito za čas brezposelnosti in odpraviti vse večjo revščino, zlasti med ženskami;
45. ugotavlja, da bi večina žensk v prostituciji želela opustiti prostitucijo, zato si je treba

---

<sup>1</sup> Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

prizadevati za spodbujanje alternativ in izstopnih poti, da bodo dobile zaupanje in podporo, vključno z državno podporo, in si tako uredile življenje brez nasilja in prostitucije; poziva države članice, naj se lotijo pobud za ozaveščanje oseb v prostituciji o njihovih pravicah ne glede na to, kakšen je njihov pravni status, in o tem, kakšne alternative imajo na voljo; poudarja, da je treba za uspešnost izhodnega programa poskrbeti, da je zlahka dostopen in da se v njegovem okviru lahko pomaga tudi ženskam z duševnimi boleznimi, tistim, ki ne govorijo jezika države članice, tistim, ki so doživele prisilo in izkoriščanje, ter tistim, ki so bile v preteklosti zasvojene<sup>1, 2</sup>; poziva države članice, naj izvajajo specifične ukrepe in zagotovijo zadostno finančno podporo osebam, ki želijo opustiti prostitucijo, da bi jim olajšali socialno in poklicno vključevanje; poziva države članice, naj namenijo potrebna sredstva za socialne programe, namenjene obravnavi in ublažitvi temeljnih vzrokov, zaradi katerih osebe vstopajo v prostitucijo in ostajajo v njej, in sicer s krepitevijo zdravstvenih, finančnih, pravnih, zaposlitvenih, učnih in izobraževalnih programov za osebe v prostituciji in v ranljivih situacijah; poleg tega poziva države članice, naj namenijo sredstva za podporo žrtvam nasilja v družini in spolnega nasilja ter za sprejemne centre, kot to zahteva predlog direktive Komisije o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini; poziva k postopnemu izvajanju teh programov, podpora ženskam na njihovi osebni poti, prepoznavanju potenciala teh oseb ter prilagajanju programov poklicnega usposabljanja in nadaljnjega izobraževanja, s posebnim poudarkom na osebah z migracijskim ozadjem;

46. poziva države članice, naj uvedejo celovito psihološko, zdravstveno, socialno-ekonomsko in upravno podporo ter podporo pri regularizaciji rezidenčnega statusa žrtev prostitucije in oseb, ki so preživele prostitucijo; poziva, naj ta podpora vključuje vrsto ukrepov, ki bodo olajšali njihovo socialno in poklicno vključevanje, na primer lažji dostop do mehanizmov socialnega varstva (minimalni osnovni dohodek, stanovanjska in zdravstvena podpora, nadaljnje šolanje in dostop do poklicnega usposabljanja), njihovim otrokom pa naj se zagotovi dostop do socialnih storitev; izpostavlja, da morata biti ta podpora in svetovanje zaupna in zasnovana tako, da na zahtevo zaščitita anonimnost žrtev; poziva Komisijo, naj v vse instrumente večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, vključno s programom Državljeni, enakost, pravice in vrednote, Evropskim socialnim skladom plus (ESS+) ter strukturnimi in kohezijskimi skladi, vključi proračunsko načrtovanje na podlagi spola; poleg tega jo poziva, naj s temi sredstvi zagotovi osnovne storitve, kot so stanovanja, zdravstveno varstvo in izobraževanje, ter izstopne poti iz izkoriščevalskega dela, zlasti za najbolj marginalizirane skupine, vključno z osebami v prostituciji;
47. poudarja, da je treba z izhodnimi programi izkoristiti nadarjenost žensk in njihov potencial ter jim olajšati dostop do usposabljanja, izobraževanja, delovnih mest in posojil; izpostavlja ključno vlogo zasebnega sektorja, ki dopolnjuje obveznost države; podčrtuje, da so ženske vzornice, ustanoviteljice in lastnice podjetij, ki bodo pomagale osebam, ki so bile nekoč v prostituciji, da kar najboljše izkoristijo svoje talente in

---

<sup>1</sup> Anklesaria A. in Gentile, J., „Psychotherapy with women who have worked in the ‚sex industry““ (Psihoterapija z ženskami, ki so delale v „industriji seksa“), *Innovations in Clinical Neuroscience*, zv. 9, št. 10, 2012, str. 27–33.

<sup>2</sup> Zvezno ministrstvo za družino, starejše, ženske in mladino, „Health, Well-Being and Personal Safety of Women in Germany – A Representative Study of Violence against Women in Germany“ (Zdravje, dobro počutje in osebna varnost žensk v Nemčiji – reprezentativna študija o nasilju nad ženskami v Nemčiji), 2004.

izvedejo lastne projekte, vključno s podjetniškimi projekti; ugotavlja, da so programi za ženske, ki želijo opustiti prostitucijo, najbolj učinkoviti v vključujočem, dinamičnem, kreativnem in inovativnem gospodarstvu, takšnem, kjer se lahko zaposlijo na kakovostnih, dobro plačanih in družbeno priznanih delovnih mestih, ki predstavljajo realno alternativo prostituciji; poziva EU, naj razširi programe ozaveščanja in zaposlitvene možnosti, zlasti v okviru sklada ESS+; poziva Komisijo, naj začne izvajati program za spodbujanje žensk v prostituciji (tako nekdanjih kot sedanjih) k vključitvi v usposabljanje, da bodo lahko začele lastno podjetniško dejavnostjo;

48. izpostavlja dejstvo, da osebe, ki so morale med izkoriščanjem zagrešiti kazniva dejanja, ne bi smele biti preganjane;

o

o o

49. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.